

**PROGRAMUL DE GRANTURI MICI AL FACILITĂȚII GLOBALE DE MEDIU
ETAPA OPERAȚIONALĂ 6
MOLDOVA**

**INSTRUCȚIUNI DE APLICARE
Programul de inovare a deșeurilor din plastic**

Februarie 2022

Cuprins

INTRODUCERE	4
1. MISIUNEA PROGRAMULUI DE GRANTURI MICI AL FACILITĂȚII GLOBALE DE MEDIU	4
2. STRUCTURA PROGRAMULUI.....	4
3. PROGRAMUL DE INOVARE A DESEURILOR DIN PLASTIC IN ETAPA OPERATIONALA 6	5
I. ASISTENȚA FINANCIARĂ ȘI COFINANȚAREA.....	8
II. PROCEDURI DE SOLICITARE ȘI APROBARE A FINANȚĂRII	11
1. ELIGIBILITATE	11
2. EVALUAREA PROPUNERILOR DE PROIECTE	13
3. SELECTAREA PROIECTELOR PENTRU FINANȚARE	13
III. DESFĂȘURAREA PROIECTULUI.....	15
1. MANAGEMENTUL PROIECTULUI	15
2. MODIFICĂRI ȘI ÎNCETAREA FINANȚĂRII	16
3. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA	16
4. CERINȚE DE RAPORTARE	17
ANEXA NR. 1.....	18

ABREVIERI ȘI ACRONIME

CN	- Coordonatorul Național
CNC	- Comitetul Național de Coordonare
CV	- Curriculum Vitae
GEF	- Facilitatea Globală de Mediu (Global Environment Facility)
EO	- Etapa Operațională
IDNO	- Număr de Identificare de Stat
OC	- Organizații Comunitare
ONG	- Organizația Non-Guvernamentală
ONU	- Organizația Națiunilor Unite
OSC	- Organizații ale Societății Civile
PNUD	- Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare
POP	- Poluanții Organici Persistenți
SGP	- Programul de Granturi Mici (Small Grants Programme)
SUA	- Statele Unite ale Americii
UNOPS	- Oficiul Națiunilor Unite pentru Servicii de Proiect

INTRODUCERE

1. MISIUNEA PROGRAMULUI DE GRANTURI MICI AL FACILITĂȚII GLOBALE DE MEDIU

Programul de Granturi Mici (SGP) al Facilității Globale de Mediu (GEF) a fost înființat în anul 1992, exprimând foarte bine principiul dezvoltării durabile "Gândește global, acționează local". Prin oferirea suportului financiar și tehnic orientat spre conservarea și restabilirea componentelor mediului și a mediului în general, contribuind concomitent la îmbunătățirea condițiilor de trai ale oamenilor, Programul de Granturi Mici demonstrează că activitățile comunităților pot menține echilibrul fragil între necesitățile umane și considerentele de mediu.

SGP participă la soluționarea problemelor ce țin de mediu și dezvoltarea durabilă prin acordarea granturilor mici comunităților, organizațiilor comunitare pentru implementarea proiectelor ce corespund priorităților strategice ale Facilității Globale de Mediu și principiilor dezvoltării durabile. Inițiativele sprijinite de GEF se intersectează cu acțiunile de eradicare a sărăciei și capacitatea comunităților.

Participarea, democrația, flexibilitatea și transparența stau la baza abordării Programului de Granturi Mici.

2. STRUCTURA PROGRAMULUI

Programul este finanțat de Facilitatea Globală de Mediu, implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) și executat de către Oficiul Națiunilor Unite pentru Servicii de Proiect (UNOPS). Înființat în anul 1991, Facilitatea Globală de Mediu reunește 182 țări membre - în parteneriat cu instituțiile internaționale, organizații ale societății civile (OSC) și sectorul privat - pentru a aborda problemele globale de mediu.

Echipa Centrală de Management a Programului GEF SGP cu sediul la New York, este responsabilă de gestionarea generală a programului și asigură sprijinul necesar pentru programele din diferite țări.

Oficiul Națiunilor Unite pentru Servicii de Proiect oferă servicii de executare a programelor, inclusiv managementul administrativ, financiar, operațional, juridic și servicii de achiziții pentru SGP.

SGP operează în mod descentralizat, fiind orientat spre necesitățile fiecărei țări prin Coordonatorul Național și Comitetul Național de Coordonare (CNC) cu asistența financiară și administrativă acordată de oficiul PNUD din țară. Comitetul Național de Coordonare asigură direcționarea generală a programului național și contribuie la elaborarea și implementarea strategiilor întru sustenabilitatea programului național.

CNC este responsabil de examinarea, selectarea și aprobarea proiectelor, garantând calitatea tehnică și de fond în conformitate cu obiectivele strategice ale SGP. Membrii CNC pot participa la vizite de preselecție și monitorizare/evaluare a proiectelor.

Procesul de solicitare a grantului pas cu pas constă în general, în următoarele:

1. **Contactați Coordonatorul Național SGP.** Ca prim pas, inițiatorul de proiect trebuie să contacteze Coordonatorul Național din țară pentru a discuta detaliile Strategiei Naționale a SGP, inclusiv prioritățile stabilite de Comitetul Național de Coordonare. CN va pune la dispoziția applicantului instrucțiunile și formularele de aplicare.

2. Inițial, ideea proiectului poate fi prezentată pe **formularul de concept de proiect**. Aceasta însă nu este o cerință obligatorie, aplicanții având opțiunea de a prezenta **propunerea de proiect propriu-zisă**.
3. Conceptul de proiect este un document **obligatoriu** pentru cei ce ar dori să obțină un **Grant pentru elaborarea propunerii de proiect**. Valoarea grantului pentru elaborarea propunerii de proiect pentru un grant ordinar este până la 500.00 USD (dacă valoarea grantului < 25,000.00 USD), până la 1,000.00 USD (dacă valoarea grantului > 25,000.00 USD) și până la 5000 USD pentru granturile strategice. Grantul pentru elaborarea propunerii de proiect poate fi oferit numai după aprobarea conceptului de proiect. Aplicarea pentru un grant pentru elaborarea propunerii de proiect nu este obligatorie, și este solicitată doar în cazurile când această necesitate este inevitabilă și va îmbunătăți elaborarea propunerii de proiect. Obținerea unui grant pentru elaborarea propunerii de proiect nu asigură că aplicantul va obține grantul; unul din rezultatele obligatorii ale Grantului pentru elaborarea propunerii de proiect este ca aplicantul să elaboreze și să depună o propunere de proiect. Conceptele de proiecte pot fi depuse oricând (nu sunt setate date limite pentru depunerea Conceptelor de proiect).
4. **Elaborarea propunerii de proiect** se realizează de aplicant sau partenerii aplicantului.
5. **Evaluarea de către CNC a propunerilor de proiect**. Primul pas al procesului de evaluare este verificarea conformării cu regulile generale al GEF SGP. Propunerile de proiect eligibile depuse se înaintează spre examinarea CNC. CNC examinează propunerile, acceptându-le, respingându-le sau returnându-le spre perfecționare. CN va comunica decizia CNC privind statutul proiectelor depuse în termen de 10 zile lucrătoare de la data semnării procesului verbal de către președintele CNC. În cazul aprobării condiționate a propunerii de proiect de către CNC, solicitantul este obligat să reflecte aceste condiții într-un interval de timp definit de CN, dar nu mai mult de 2 săptămâni după primirea informațiilor privind decizia CNC.
6. **Implementarea proiectelor**. Solicitanții de grant vor semna acorduri de finanțare cu PNUD Moldova din numele SGP. Grantul, de regulă, se rambursează în 3 tranșe: prima tranșă pentru inițierea proiectului, a doua tranșă după prezentarea raportului intermediar și ultima tranșă după finalizarea proiectului și prezentarea rapoartelor finale. CN participă activ la supravegherea implementării proiectelor, precum și la monitorizarea și evaluarea acestora.

Pentru informație adițională despre SGP și GEF accesați <http://sgp.undp.org> și <http://www.thegef.org/gef/>

3. PROGRAMUL DE INOVARE A DESEURILOR DIN PLASTIC IN ETAPA OPERATIONALA 6

GEF SGP lansează solicitarea de propuneri de proiect pentru anul 2022 pentru a acorda granturi mici de până la **50 000 USD** organizațiilor societății civile (OSC-urilor) și grupurilor comunitare pentru a pune în aplicare o abordare de analiză a sistemelor pentru elaborarea și implementarea soluțiilor care vizează gestionarea poluării cu plastic în amonte, de centru și în aval, inclusiv analiza situației actuale, advocacy pentru elaborarea și implementarea politicilor, elaborarea și implementarea modelelor, a programelor educative și a campaniilor de gestionare a deșeurilor:

1) Elaborarea și implementarea proiectelor demonstrative ale sistemelor comunitare de gestionare a deșeurilor până la nivelul zero (comunități și orașe inteligente din punct de vedere al gestionării deșeurilor)

- Prevenirea, reducerea și eliminarea produselor din plastic inutile și neesențiale pentru a opri poluarea de la sursă;
- Dezvoltarea și implementarea a unor acțiuni de regândire, reutilizare, reducere, reciclare și eliminare ecologică a deșeurilor, conform ierarhiei de gestionare a deșeurilor;
- Sprijinirea elaborării alternativelor și soluțiilor ecologice (start-up-uri)
- Incorporarea sectoarelor informale de gestionare a deșeurilor și îmbunătățirea mijloacelor de existență a lucrătorilor informali;
- Desfășurarea acțiunilor regulate de salubritate pentru sensibilizare, advocacy și schimbarea comportamentului.

2) Elaborarea și implementarea politicilor

- Sprijinirea formulării și implementării politicilor (inclusiv interzicerea utilizării materialelor plastice de unică folosință, responsabilitatea sporită a producătorilor sau importatorilor și stimulente pentru un mediu curat);
- Desfășurarea acțiunilor de sensibilizare și advocacy pentru a interzice utilizarea materialelor plastice neesențiale de unică folosință;
- Organizarea ședințelor/dialogurilor între guvern, societatea civilă și sectorul privat pentru a formula și implementa politici și regulamente.

3) Sensibilizare, participarea publică și campanii globale

- Elaborarea materialelor de sensibilizare și a activităților de promovare a interacțiunii cu comunitatea (outreach);
- Elaborarea și implementarea acțiunilor intensive și regulate de sensibilizare și participare publică (cum ar fi activități săptămânale de salubritate, programe radio/TV și campanii pe rețele sociale);
- Organizarea campaniei anuale a Săptămânii de utilizare zero a plasticului de unică folosință, sau a Campaniei de salubritate de Ziua Mondială de Salubritate, în a treia zi de sâmbătă din luna septembrie, cu participarea întregii societăți (a oficialilor guvernamentali de rang înalt, a întreprinderilor și a organizațiilor societății civile);
- Participarea în cadrul cooperării și schimbului Sud-Sud.

Rezultate și măsurări

Domeniile de intervenție	Indicatori și măsurări ale rezultatelor	Perioada de implementare
Dezvoltarea și implementarea comunităților cu nivel zero de deșeuri plastice	Numărul de comunități și oameni care au beneficiat Tone de deșeuri de plastic prevenite sau reduse	10 luni
Politici de eliminare, inovare, circulație și gestionare a	Numărul de politici (interzicerea plasticului,	10 luni

deșeurilor	amenzi și stimulente etc) elaborate, introduse și discutate. Măsuri alternative pentru plasticul de unică folosință Numărul de dialoguri și ședințe desfășurate între guvern, societatea civilă și sectorul privat	
Sensibilizare, campanii și dezvoltarea capacităților	Numărul de materiale de comunicare realizate Numărul de persoane implicate Numărul de acțiuni de salubritate organizate Tone de deșeurile de plastic îndepărtate din mediul înconjurător	10 luni

Proiectele GEF SGP se vor baza pe **inițiative și acțiuni la nivelul comunităților locale** și vor implica comunitățile în cât mai multe etape ale proiectului, de la ideea de proiect și conceperea proiectului, până la implementarea, monitorizarea și evaluarea acestuia. Printr-o astfel de participare, membrii comunităților vor învăța în mod practic cum se realizează o propunere de proiect, cum se solicită finanțarea, cum se implementează un proiect, iar prin sentimentul de proprietate asupra rezultatelor generate în acest proces – se va asigura eficiența și continuitatea activităților inițiate prin proiect.

Fiecare proiect va contribui la **implementarea principiului dezvoltării durabile**, prin integrarea acțiunilor de protecție a mediului în dezvoltarea socio-economică locală. Astfel, proiectele vor contribui la realizarea unor alternative de dezvoltare economică durabilă pentru comunități, prin promovarea și realizarea de activități generatoare de venituri pentru acestea, pe baza utilizării durabile a resurselor naturale (de exemplu, eco/agro-turism; colectarea, prelucrarea și comercializarea ciupercilor, fructelor de pădure, mierii, plantelor medicinale ș.a.), a surselor de energie regenerabilă etc.

Proiectele vor porni de la o **situație de referință** bine evaluată și vor demonstra evoluția realizată prin activitățile propuse în rezolvarea problemei de mediu (socio-economică etc.) față de situația de referință. Situația de referință (ce trebuie definită în detaliu în cadrul proiectului) este ansamblul datelor referitoare la starea zonei de interes înainte de intervenție, care descriu situația asupra căreia urmează să intervină proiectul și care vor servi drept punct de plecare pentru măsurarea performanțelor proiectului (prin indicatori), având un rol important în procesul de monitorizare.

GEF SGP încurajează **cooperarea și parteneriatul activ** între diferite instituții și organizații: ONG-uri naționale și internaționale, organizații comunitare (OC), comunități locale, administrația centrală și locală, instituții de învățământ superior, firme private, alte proiecte GEF SGP și UNDP,

precum și alți donatori și programe naționale și internaționale. Se încurajează în mod special parteneriatul între organizația ce solicită finanțarea și organizații comunitare/comunități locale din zona de implementare a proiectului.

ONG-urile se vor strădui să asigure **continuitatea activităților și rezultatelor proiectelor** prin finanțări suplimentare, prin consolidarea capacităților și cunoștințelor sale și ale partenerilor locali, ca și prin dezvoltarea unor activități generatoare de venit, a cooperării și a participării active a comunităților.

Proiectele trebuie să demonstreze potențialul de **replicare și diseminare a rezultatelor** în alte localități sau regiuni. Prin replicare se înțelege posibilitatea de implementare a viziunii, experienței, practicilor, serviciilor etc. în alte localități din țară.

Pentru măsurarea rezultatelor, proiectele trebuie să utilizeze unul sau mai mulți indicatori pentru fiecare activitate a proiectului. **Cel puțin unul** din indicatorii utilizați trebuie să se regăsească în indicatorii de referință ai Programului.

OSC-urile sunt încurajate să contribuie atât la dezvoltarea și menținerea dialogului dintre OSC și guvern sau administrația publică locală, cât și să abordeze incluziunea socială în proiect.

I. ASISTENȚA FINANCIARĂ ȘI COFINANȚAREA

O organizație nu poate primi mai mult de 50 000 dolari SUA într-o fază operațională, independent de numărul de proiecte, astfel organizațiile care au primit granturi în Etapa Operațională 6 nu vor fi eligibile ca beneficiari direcți în acest apel de propuneri de proiecte. Acestea vor putea participa însă ca parteneri sau cofinanțatori în elaborarea și implementarea grantului strategic. Inițiatorul de proiecte poate depune următoarea propunere de proiect numai după finalizarea cu succes a proiectului inițial.

Filialele unei organizații sunt considerate organizații separate dacă sunt înregistrate separat și au numere de identificare de stat (IDNO) diferite.

Pentru a se demonstra susținerea proiectului pe plan local și durabilitatea rezultatelor, **proiectul trebuie să asigure o cofinanțare, la un nivel de cel puțin 50% din costurile totale ale proiectului**. Cofinanțarea se poate face în numerar și în natură (contribuții proprii ale organizației care solicită finanțarea și/sau organizații partenere, alți donatori, primării, sectorul privat etc.). **Din totalul cofinanțării, se recomandă ca cca 50% să fie în numerar și cca 50% în natură.**

Aplicantul va include suma grantului pentru elaborarea proiectelor în suma totală a propunerii de proiect, ce nu vor depăși sumele condiționate de valoarea grantului (categoria surse financiare alocate de GEF SGP) pentru care obligatoriu se prevede cofinanțare.

IMPORTANT: Dacă sumele sunt dovedite cu documente justificative corespunzătoare (de exemplu, copii după statele de plată, factură cu chitanță, bonuri etc.), iar cheltuielile respective sunt efectuate în perioada de implementare a proiectului, atunci acest tip de **cofinanțare** se consideră **monetară**. Dacă sumele nu sunt dovedite prin documente justificative, ci printr-o scrisoare din partea instituției/organizației cofinanțatoare, în care se explicitează modul în care s-a calculat cofinanțarea respectivă (vezi Anexa 1), atunci **cofinanțarea** se consideră **în natură**.

Dovada cofinanțării obținute se depune ca anexă la propunerea de proiect. În cazul obținerii finanțării GEF SGP, cofinanțarea monetară și în natură se vor raporta per cofinanțator, atât în rapoartele intermediare, cât și în cel final, pe bază de documente justificative. Dacă la rapoartele intermediare se constată nerealizarea cofinanțării scontate, suma totală a grantului / tranșele

următoare ale grantului vor fi modificate corespunzător (în raport procentual). **GEF SGP își rezervă dreptul de a acorda o sumă mai mică decât suma solicitată în propunerea de proiect.**

Dovada cofinanțării constă în hotărârea organismului conducător al entității care oferă cofinanțarea, în care se menționează valoarea cofinanțării, natura acesteia (atât cash, cât și în natură). De exemplu, în cazul cofinanțării din partea unei administrații publice locale, se atașează la cererea de finanțare Hotărârea Consiliului local. În cazul în care consiliul local nu se întrunește în perioada de pregătire a propunerii de proiect, se poate depune o declarație a Primarului în care se menționează cofinanțarea asigurată. Dacă propunerea de proiect este câștigătoare, semnarea Acordului de cofinanțare este condiționată de prezentarea Hotărârii Consiliului Local.

GEF SGP nu finanțează:

- Activități de re-grantare;
- Participarea la seminarii/simpozioane/conferințe, **dacă** acestea nu sunt direct legate de implementarea proiectului;
- Construcții de clădiri;
- Achiziționări de terenuri, vehicule, clădiri;
- Plata personalului instituțiilor publice, al companiilor de stat, regiilor și al companiilor private care sunt parteneri în proiect (de exemplu, primării, Moldsilva etc.). **IMPORTANT: Sumele aferente contribuției la proiect a personalului instituțiilor publice, companiilor de stat, regiilor, companiilor private etc. pot fi cuantificate în cadrul proiectului drept cofinanțare în numerar sau în natură din partea instituțiilor/companiilor respective parteneri în proiect;**
- Cheltuielile legate de consultanți/experti **străini**, inclusiv firme/companii;
- Premii, divertisment și băuturi alcoolice;
- Echipament de birou; Arenda oficiului sau altor edificii; Servicii comunale; Servicii de comunicare (telefon, internet, etc.)¹

GEF SGP poate finanța:

1. Managementul Proiectului

Plata pentru munca efectuată de persoanele care asigură managementul proiectului (managerul de proiect și contabil/asistent de proiect), desemnate pe perioada de implementare a proiectului, **poate fi asigurată din sursele SGP în limita a maxim 10% din suma grantului SGP al proiectului, însă se încurajează ca aceste costuri să fie acoperite din co-finanțare**

2. Echipament/Materiale

Cumpărarea de echipamente și materiale necesare pentru implementarea activităților proiectului, cu condiția că selectarea firmei furnizoare este făcută în corespundere cu procedurile de procurare a Programului ce pot fi vizualizate în Instrucțiunile de Implementare și Raportare².

În această categorie se admite, pe baza unei justificări bine argumentate, și achiziția de echipamente de birou, a căror valoare totală nu depășește **4%** din valoarea grantului și a cărui selecție a fost făcută conform reglementărilor de mai sus.

¹ Se vor accepta astfel de procurări doar în cazuri excepționale bine argumentate, reieșind din obiectivele proiectului, în limita a 4% din suma grantului SGP;

² <http://sgpmoldova.org/ro/proposals>

3. Instruire /Seminarii/Ateliere de lucru/Deplasări

Costurile pentru organizarea/susținerea unor seminarii, conferințe, cursuri de pregătire, întâlniri etc., în calitate de componente ale proiectului (de ex. închiriere sală, închiriere echipament, costuri pentru participanți: transport, cazare, catering). Cheltuielile pentru pauza de cafea nu pot fi mai mari de 5 dolari SUA de persoană, pe când pentru pauza de masă - nu mai mult de 10 dolari SUA de persoană.

În această categorie se vor include și cheltuielile de deplasare (cazare și transport numai pe teritoriul Moldovei) ale persoanelor implicate în implementarea proiectului (inclusiv voluntari), precum și costurile pentru activitățile de monitorizare și evaluare, cu participarea comunității.

Cheltuielile de transport efectuate cu autoturismul personal sau al organizației nu pot depăși 4.5 MDL per km (costurile pentru combustibil și amortizare incluse).

4. Servicii contractuale

Contractele de consultanță, studiile și expertizele (tehnice, financiare, de planificare, de afaceri și altele) vor fi încheiate **doar** cu consultanți/ experți/ companii **din Republica Moldova**. Valoarea cheltuielilor pentru servicii de consultanță **nu va depăși 25% din suma grantului**.

Activități de cercetare/ studii (cercetare aplicată - practică, dacă este necesară pentru proiect), colectarea și analizarea datelor și informațiilor.

Cheltuieli pentru producerea de bunuri și furnizarea de servicii (dacă este vorba de un proiect cu activități generatoare de venit). Contractarea de servicii pentru proiect (se va realiza doar cu respectarea procedurilor de procurare al SGP). În această categorie se înscriu și elaborarea, tipărirea și distribuirea unor materiale de informare, conștientizare, promovare (publicații, broșuri, stickere, postere, tricouri, spot-uri audio/TV etc.), cu respectarea Instrucțiunilor de redactare a materialelor de comunicare și promoționale GEF SGP.

Fiecare proiect finanțat de GEF SGP va elabora obligatoriu un banner, un spot video sau o istorie în imagini pentru a reda activitățile și rezultatele obținute în cadrul proiectului. De asemenea vor fi elaborate abțibilduri care vor fi fixate pe bunurile procurate din sursele SGP GEF.

Auditul este obligatoriu la proiectele ce solicită mai mult de 10,000 dolari SUA. Auditul proiectului poate fi finanțat din grant (nu mai mult de 3% din suma grantului).

5. Alte cheltuieli

Dacă o cheltuială planificată nu poate fi încadrată în nici una dintre liniile standard ale bugetului, va fi inclusă în categoria "alte cheltuieli" cu precizarea pentru ce anume vor fi cheltuiți banii.

6. Diverse

Precizați alte forme de suport pe care le solicitați de la SGP și care nu sunt incluse în buget. Sprijinul solicitat poate acoperi probleme tehnice sau administrative, dar NU se poate referi la finanțare suplimentară (de exemplu: consultanță tehnică; sprijin în proceduri de achiziție, etc.). **Tot în această categorie poate fi inclusă o sumă nu mai mare de 3% din valoarea grantului pentru "Neprevăzute". Această sumă va acoperi cheltuieli ocazionate de întâlniri/instruiri organizate la nivel de program, precum și cheltuieli neprevăzute care apar în implementarea proiectului, cu condiția ca aceste cheltuieli să fie aprobate în prealabil de CN. Sumele rămase necheltuite din această linie de buget vor putea fi alocate în ultima perioadă de implementare a proiectului, cu aprobarea prealabilă a CN, pentru realizarea de**

activități care să contribuie la obținerea rezultatelor finale ale proiectului. Comisiunile bancare pot fi finanțate în valoare de nu mai mult de 1% din grant.

La crearea bugetului se recomandă consultarea *Instrucțiunilor de implementare și raportare*. Unele procurări solicită plasarea anunțurilor în ziare cu acoperire națională. Instrucțiunile de implementare pot fi găsite pe pagina web a SGP Moldova <http://sgpmoldova.org/ro/proposals>

Cofinanțare

Cofinanțarea cash (în numerar) poate fi asigurată de către solicitant și/sau oricare dintre parteneri și poate fi acordată la oricare dintre liniile de buget.

Cofinanțarea în natură poate fi asigurată de către solicitant și/sau parteneri și poate consta de ex. din: salarii, munca voluntarilor, materiale, echipamente, clădiri, terenuri etc. Calculul valorii cofinanțării în natură se va face conform recomandărilor din Anexa 1. Documentele financiare se vor păstra timp de 7 (șapte) ani după încheierea proiectului și vor fi oferite la solicitarea GEF SGP.

Durata proiectului

Durata de implementare a unui proiect finanțat de GEF SGP este de 12-18 luni, dar aceasta se poate definitiva în consultare cu CN, fără a depăși însă, **24 de luni**.

II. PROCEDURI DE SOLICITARE ȘI APROBARE A FINANȚĂRII

1. ELIGIBILITATE

Organizațiile eligibile ca solicitanți direcți la GEF SGP sunt organizațiile neguvernamentale (ONG) și organizații comunitare (OC) înregistrate legal în Moldova, cu condiția să aibă cel puțin un partener din aria de implementare a proiectului care desfășoară activități în cadrul proiectului. Experiența anterioară a solicitanților direcți privind lucrul în parteneriat, în special cu partenerii locali din zona de implementare a proiectului și/sau cu comunitățile locale din zona proiectului constituie un avantaj.

Solicitățile de finanțare se pot înainta de către ONG care își desfășoară activitatea în diferite domenii, cu condiția ca interesele acestora să corespundă scopurilor și principiilor GEF SGP.

Solicitanții direcți trebuie să demonstreze că au capacitatea de a implementa proiectul propus. În acest scop, trebuie să dovedească următoarele:

- experiență anterioară în elaborarea, implementarea și evaluarea proiectelor;
- experiența resurselor umane în domeniile prioritare ale GEF SGP;
- logistica pentru implementarea proiectului (spațiu pentru birouri, computere, telefon, acces la Internet, etc.).

De asemenea, solicitanții direcți trebuie să dovedească următoarele:

- ca sunt înregistrați legal în Moldova, în conformitate cu legislația în vigoare (se anexează copiile certificatului de înregistrare al organizației, statutului, certificatului de atribuire a codurilor statistice și certificatului bancar);
- sunt organizații non-profit, autonome și independente;
- nu sunt subordonate nici unei instituții guvernamentale.

În toate cazurile, fondurile primite de la GEF SGP trebuie să fie utilizate pe plan local, în zona de implementare a proiectului.

Aplicanții direcți colaborează în elaborarea, implementarea și evaluarea proiectelor cu diverși **parteneri**, care își aduc și ei contribuția (financiară sau de altă natură) la realizarea obiectivelor proiectului. Parteneri pot fi:

- autoritățile publice locale;
- reprezentanți ai comunităților locale;
- instituții guvernamentale naționale și locale (ministere, instituții de cercetare, agenții etc.);
- alte ONG-uri și/sau OC, asociații profesionale, asociații de proprietari de terenuri, asociații de fermieri etc.;
- companii private;
- instituții sociale și de învățământ (spitale, cămine pentru bătrâni sau pentru copii, centre comunitare, instituții pentru persoanele cu necesități speciale, precum și școli, universități etc.).

Propunerile înaintate de doi (2) sau mai mulți aplicanți vor fi respinse în cazul în care se constată oricare dintre următoarele:

- A. Au cel puțin un partener de control, director sau membru în comun; sau
- B. Oricare dintre ei primesc sau au primit orice subvenție direct sau indirectă de la celălalt; sau
- C. Au același reprezentant legal în scopul prezentei cereri de propuneri, sau
- D. Au o relație cu celălalt, în mod direct sau prin intermediul părților terțe comune, plasându-l astfel în situația de a avea acces la informații cu privire la, sau influență asupra propunerii, unui alt aplicant în ceea ce privește acest proces;
- E. Sunt contractanți ai unui altuia, sau un subcontractant într-o Propunere, depune de asemenea, o altă propunere din numele său ca aplicant principal;
- F. Un expert propus în echipa unui aplicant participă în mai mult de o Propunere primită pentru acest proces. Această condiție nu se aplică pentru subcontractanți incluși în mai mult de o propunere;
- G. Unitățile de implementare și ONG-urile care participă la realizarea atribuțiilor instituțiilor publice în baza contractelor încheiate între aceștia, vor fi respinse.

Propunerile de proiecte vor fi elaborate conform formularului aprobat și Ghidului privind elaborarea propunerilor de proiect.

Setul de documente poate fi transmis electronic la adresa denis.parea@undp.org

Ofertele vor fi marcate: “GEF SGP, 2022, [denumirea ONG-ului aplicant]”.

După primirea propunerilor de proiect CN verifică corespunderea cu regulile generale al GEF SGP:

- Proiectul trebuie să fie relevant pentru unul sau mai multe domenii prioritare ale GEF.
- Proiectul trebuie să reflecte necesitățile comunității sau comunităților și/sau părților implicate.
- Proiectul trebuie să includă comunitățile marginalizate, sărace și vulnerabile, în special, dacă nu sunt prezenți alți donatori și unde condițiile inițiale de dezvoltare nu sunt îndeplinite.
- Proiectul trebuie să reflecte necesitățile Strategiei Programului de Țară al GEF SGP.
- Fiecare propunere de proiect trebuie să conțină CV-urile persoanelor ce vor implementa proiectul.
- În cazul în care propunerea de proiect prevede contractarea, proiectul trebuie să cuprindă Termenii de Referință pentru fiecare contract planificat.
- Fiecare propunere de proiect trebuie să includă un plan de monitorizare și evaluare.
- Fiecare propunere de proiect trebuie să conțină un rezumat în limba engleză.

- Cota co-finanțării trebuie să fie de cel puțin 50% sau după cum decide CNC. Cerința generală a GEF SGP este de a primi co-finanțare în proporție de USD 1:1 pentru fiecare dolar acordat din grant.

După primirea propunerilor de proiect, CN poate solicita informații și documentație adițională. Solicitantul trebuie să expedieze informația adițională în maxim 5 zile după solicitarea CN.

2. EVALUAREA PROPUNERILOR DE PROIECTE

După primirea propunerilor de proiect, se verifică dacă acestea se conformează criteriilor de eligibilitate și dacă sunt complete. Dacă sunt necesare informații suplimentare, CN va solicita organizației să furnizeze datele lipsă într-un termen comunicat de CN și acceptat de inițiatorul de proiect. Pentru a putea intra în procesul de evaluare, organizația va furniza informațiile solicitate în termenul prevăzut.

Propunerile de proiect eligibile și complete sunt evaluate de către membrii CNC pe baza următoarelor criterii de evaluare:

- conformitatea cu domeniile tematice GEF SGP și cu obiectivele imediate;
- ponderea cofinanțării de cel puțin 50% din valoarea totală a proiectului;
- conformitatea cu rezultatele scontate la nivel de proiect și cu utilizarea indicatorilor corespunzători pentru domeniile tematice și cele conexe;
- acuratețea cu care este evaluată și descrisă situația de referință, precum și contribuția estimată a proiectului la realizarea obiectivelor Programului GEF SGP;
- măsura în care proiectul contribuie la conștientizarea publicului privind problemele de mediu cu impact la nivel global;
- măsura în care proiectul dezvoltă capacitățile comunităților locale de participare la luarea deciziilor;
- măsura în care proiectul promovează moduri de viață durabile, cu generarea de beneficii pentru comunitățile locale;
- măsura în care proiectul contribuie la reducerea sărăciei în comunitatea de intervenție (de exemplu: realizarea unor activități generatoare de venituri prin utilizarea durabilă a resurselor naturale);
- măsura în care proiectul implică pe parcursul tuturor etapelor proiectului comunitatea locală, inclusiv în activități de monitorizare și evaluare;
- măsura în care proiectul implică femeile din comunitate, tineretul și grupurile vulnerabile;
- potențialul de replicare (repetare în altă locație) și/ sau de extindere a proiectului (aplicare la o scară mai largă);
- continuitatea proiectului;
- diseminarea lecțiilor învățate și a bunelor practici;
- cooperarea și parteneriatul între diferite organizații și instituții, pe parcursul tuturor etapelor proiectului;
- justificarea corectă a bugetului.

3. SELECTAREA PROIECTELOR PENTRU FINANȚARE

Selectarea proiectelor care vor fi finanțate este făcută de către Comitetul Național de Coordonare. Membrii Comitetului evaluează individual fiecare proiect și acordă un punctaj conform grilei de evaluare, considerând următoarele criterii de evaluare:

1. Corespunderea cu domeniile tematice GEF SGP și cu obiectivele specifice;
2. Ponderea cofinanțării;
3. Calitatea parteneriatului;

4. Experiența și capacitatea solicitantului direct;
5. Obiectivele proiectului;
6. Impactul și rezultatele scontate la nivel de proiect și utilizarea indicatorilor corespunzători pentru domeniile tematice și cele conexe;
7. Consultarea părților interesate, inclusiv membrilor comunității în procesul de elaborare a propunerii de proiect;
8. Acuratețea cu care este evaluată și descrisă situația de referință;
9. Contribuția estimată a proiectului la realizarea obiectivelor;
10. Asigurarea de sinergie cu alte proiecte implementate în localitatea respectivă;
11. Implicarea femeilor, a tineretului, săracilor și/ sau a altor grupuri vulnerabile;
12. Promovarea unor activități ce contribuie la dezvoltarea capacităților comunităților locale;
13. Promovarea și realizarea unor activități generatoare de venituri prin utilizarea durabilă a resurselor naturale, cu impact asupra reducerii sărăciei;
14. Potențialul de multiplicare și/ sau de extindere a proiectului (aplicare la o scară mai largă);
15. Durabilitatea proiectului;
16. Diseminarea experienței și a bunelor practici;
17. Cooperarea și parteneriatul între diferite organizații și instituții, pe parcursul tuturor etapelor proiectului;
18. Perioada de implementare a proiectului;
19. Justificarea bugetului.

Decizia finală privind finanțarea unui proiect se ia pe bază de consens, într-o ședință comună. În această ședință, CNC poate invita experți independenți (fără drept de vot) pentru a ajuta la evaluarea proiectelor în discuție, sau poate ține cont de opinia acestora exprimată în scris.

În cazul în care reprezentantul ONG-ului încearcă să influențeze opinia unuia sau a mai multor membri CNC, în perioada de evaluare, aplicația dată va fi automat respinsă.

Comitetul poate lua următoarele decizii privind o propunere de finanțare:

- Aprobarea proiectului pentru finanțare (cu, sau fără condiții);
- Respingerea proiectului;
- Returnarea proiectului către aplicant cu recomandări de modificare/completare în vederea redeunerii. Decizia CNC cu recomandări de modificare/completare nu garantează aprobarea proiectului. Decizia CNC, precum și motivarea acesteia, va fi comunicată solicitantului în scris, de către CN.

În cazul în care propunerea de proiect este selectată spre finanțare de către CNC, se semnează un Acord de finanțare. Dacă aprobarea a fost condiționată, semnarea acordului se face **numai după ce** au fost îndeplinite toate condițiile impuse.

Finanțarea se acordă, de regulă, în trei tranșe:

- prima tranșă (**50%**) după semnarea acordului de finanțare;
- a doua tranșă (**40%**) după depunerea și aprobarea raportului intermediar;
- a treia tranșă (**10%**) după depunerea și aprobarea raportului final.

În cazul în care specificul proiectului și derularea activităților impun o altă pondere în acordarea tranșelor, aplicantul poate propune o altă eșalonare a plăților, asigurând o motivare solidă cererii sale. La evaluare, CNC poate aproba sau nu, această solicitare.

După încheierea activităților proiectului, organizația finanțată trebuie să întocmească **raportul final**, care cuprinde toată perioada de desfășurare a proiectului.

Sumele din acordul de finanțare sunt exprimate în dolari SUA, transferurile fiind operate în lei moldovenești, folosind cursul de schimb oficial al ONU din luna efectuării transferului. Sumele ce constituie asistența financiară a GEF SGP în cadrul contractului se transferă organizației care implementează proiectul într-un cont separat, dedicat administrării acestui grant (balanța inițială în cont va fi 0 lei).

Perioada estimată între aprobarea propunerii de proiect în varianta finală și prima plată în cadrul finanțării SGP este de aproximativ o lună - lucru de care trebuie să se țină seama la elaborarea planului de lucru din cadrul proiectului.

III. DESFĂȘURAREA PROIECTULUI

1. MANAGEMENTUL PROIECTULUI

Organizațiile neguvernamentale sau comunitare care au aplicat și au obținut finanțarea de la GEF SGP sunt direct responsabile pentru implementarea tuturor activităților din proiect conform planului de lucru, pentru utilizarea fondurilor în scopul prevăzut, precum și pentru prezentarea la timp a rapoartelor complete către oficiul GEF SGP.

Organizațiile vor respecta reglementările GEF SGP și legislația națională în vigoare.

Organizațiile finanțate de GEF SGP vor încheia contracte de parteneriat cu partenerii din cadrul proiectului, contracte care vor stipula clar rolul fiecărui partener în realizarea activităților din cadrul proiectului, resursele, modalitatea de raportare către ONG-ul care a primit finanțarea, etc. Partenerii vor înainta periodic rapoarte ale activităților realizate către organizația finanțată. Aceste rapoarte vor fi atașate la rapoartele prezentate către GEF SGP de către titularul grantului.

Dacă se impune, organizațiile **finanțate pot angaja sub-contractanți** respectând procedurile de procurare ale GEF SGP și legislația națională în vigoare. Procedurile de procurare sunt prezentate detaliat în *Instrucțiunile de implementare și raportare*. **Programul nu va rambursa cheltuielile ce au fost efectuate nerespectând cerințele stipulate în Instrucțiunile de implementare și raportare.** Instrucțiunile de implementare și raportare pot fi accesate pe pagina web <http://sgpmoldova.org/ro/proposals> sau solicitate de la echipa SGP.

Plata personalului instituțiilor publice, a companiilor de stat, regiilor și a companiilor private care sunt parteneri în proiect (de ex. primării, Moldsilva etc.), precum și procurarea de bunuri/ servicii pentru acestea nu reprezintă costuri eligibile în cadrul granturilor GEF SGP. Sumele aferente vor putea constitui cofinanțare **monetară sau în natură** din partea instituțiilor/ companiilor respective partenere în proiect.

La elaborarea **tuturor** materialelor promoționale și de diseminare a informației elaborate pe parcursul proiectului (cărți, broșuri, pliante, articole, bannere, pagini de web, filme, tricouri, standuri etc.) se va respecta în totalitate **Îndrumarul de branding**, disponibil în Instrucțiunile de implementare și raportare.

Înainte de publicare, textele și prezentarea grafică ale tuturor materialelor promoționale și de diseminare a informațiilor vor fi trimise spre aprobare Coordonatorului Național al GEF SGP. Publicarea materialelor se va putea realiza numai după obținerea acordului CN. Dacă această condiție nu este îndeplinită, GEF SGP poate refuza să acopere costurile publicării, chiar dacă aceste costuri au fost cuprinse în bugetul aprobat al proiectului.

Managerul de proiect trebuie să mențină contactul permanent cu CN, informându-l pe acesta despre stadiul atins în derularea proiectului, seminariile/întâlnirile programate și alte evenimente importante din cadrul proiectului.

2. MODIFICĂRI ȘI ÎNCETAREA FINANȚĂRII

În timpul implementării proiectului poate apărea necesitatea *modificării planului de lucru sau a bugetului propus pentru proiect*. **Dacă modificarea depășește 10% pe linie de buget, managerul de proiect trebuie să solicite și să justifice către CN modificările propuse.** Modalitatea este aceeași și pentru modificările privind planul de lucru. Schimbările se vor opera numai după primirea acordului CN. Dacă planul de lucru și/sau bugetul revizuit implică modificări asupra perioadelor de raportare sau a duratei de implementare a proiectului, se va solicita și încheierea unui amendament la acordul de finanțare care să stipuleze aceste modificări.

Pentru **orice cheltuieli** din linia de buget de neprevăzute (3% din suma finanțată de GEF SGP) se va cere, în prealabil, acordul CN.

Managerul de proiect va informa CN și despre orice alte modificări în implementarea proiectului aprobat, inclusiv privind valoarea cofinanțării. În cazul când cofinanțarea se dovedește a fi inferioară celei planificate în propunerea de proiect, tranșele următoare ale grantului vor fi reduse proporțional.

GEF SGP are dreptul de a rezilia acordul de finanțare și de a reține de la plată fondurile alocate, în cazul în care se efectuează modificări fără aprobarea prealabilă a CN, rapoartele nu se depun la timp, sau monitorizarea/evaluarea confirmă că organizația nu implementează proiectul în mod adecvat sau cheltuiește fondurile GEF SGP în mod necorespunzător. **În cazul raportării de cheltuieli neeligibile la GEF SGP, sumele corespunzătoare vor fi returnate la GEF SGP sau deduse din următoarele tranșe de finanțare, după caz.**

Toate fondurile GEF SGP care rămân necheltuite la încheierea proiectului trebuie returnate prin transfer bancar în contul PNUD, în afară de situația în care se convine în alt mod, după consultarea și acordul CN.

3. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA

Monitorizarea permanentă a activităților și a costurilor, evaluarea periodică a progresului realizat în desfășurarea proiectului și introducerea unor acțiuni de corectare atunci când este cazul sunt funcțiile cheie ale managerului de proiect în faza de realizare a proiectului.

Pentru a reduce riscul nerespectării planificării, activitatea se dublează cu planuri alternative și de contingență, se monitorizează în special activitățile cu elemente nesigure și se asigură o bună comunicare între membrii echipei de proiect, parteneri, reprezentanții principali din comunitate ce participă la implementarea proiectului, etc.

GEF SGP recomandă implicarea activă a comunităților la pregătirea și implementarea proiectului, dar și la monitorizarea și evaluarea acestuia. ONG vor include în buget **resursele necesare** pentru implementarea activităților de monitorizare și evaluare cu participarea comunității. În procesul de evaluare se recomandă și încurajarea participării reprezentanților altor categorii implicate în mod direct sau indirect în proiect, cum ar fi: autorități locale, sectorul privat, instituții de învățământ etc.

În procesul de monitorizare și evaluare se măsoară realizările proiectului reieșind din obiectivele stipulate în propunerea de proiect, utilizându-se în mod obligatoriu cel puțin câte un indicator

pentru fiecare dintre categoriile: mediu, reducerea sărăciei și capacitarea comunităților. Pentru fiecare indicator se va ține evidența și se va raporta asupra:

- (1) valorii inițiale (din situația de referință);
- (2) valorii propuse a fi atinsă prin proiect;
- (3) valorii reale realizate pentru indicatorul respectiv la momentul monitorizării (se va completa pe parcursul desfășurării proiectului).

Pentru a fi valabili și utili în monitorizarea și evaluarea proiectului, indicatorii trebuie să îndeplinească următoarele calități:

- claritate în definirea criteriilor de măsurare a succesului proiectului;
- importanța sau relevanța pentru scopurile proiectului;
- plauzibilitatea - să existe o legătura între ceea ce se dorește a fi măsurat și mijlocul de ilustrare.

Având în vedere că, adesea, efectele de mediu sunt observabile abia după un an sau chiar mai mulți, organizațiile finanțate trebuie să planifice modalități de evaluare a unor astfel de efecte la un moment ulterior.

4. CERINȚE DE RAPORTARE

La elaborarea propunerii de proiect se recomandă consultarea inclusiv a instrucțiunilor de raportare pentru a prevedea posibilele cheltuieli sau aspecte privind procedurile de procurare. Instrucțiunile de raportare pot fi accesate la următorul link <http://sgpmoldova.org/ro/proposals> .

Anexa nr. 1

CALCULAREA CONTRIBUȚIEI ÎN NATURĂ

Activitate	Calcularea contribuției în natură
Costul forței de muncă (profesioniști, experți personalul din cadrul proiectului)	Utilizarea corespunzătoare a ratelor/zi/persoană valabile/utilizate în țară sau regiune, calculate pe zile sau luni.
Folosirea echipamentului de birou	Se calculează amortizarea liniară a costului total al echipamentului pe o perioadă de 5 ani și se consideră cota parte în funcție de utilizarea în proiect. De exemplu, un echipament care valorează 5000 \$/bucata se amortizează în 5 ani = 1000 \$/an. Dacă este folosit timp de șase luni în proiect, contribuția în natură va fi 500 \$.
Utilizarea soft-urilor	Se poate folosi: <ul style="list-style-type: none"> - costul licenței de soft, pe perioada proiectului, dacă este posibil; - sau se calculează similar cu folosirea echipamentelor, dar perioada de amortizare se consideră 3 ani.
Utilizarea sau aprovizionarea cu materiale sau componente unde costul nu poate fi recuperat (ex-lu. produsul nu va fi vândut)	Se folosește prețul pe piață al materialelor/componentelor aprovizionate.
Utilizarea sau furnizarea de date/licență/brevet pentru ONG/OC	În cazul în care datele există deja, dar nu în domeniul public, se poate utiliza: <ul style="list-style-type: none"> - costul timpului/forței de muncă necesare pentru obținerea datelor; - echivalentul costului cumpărării datelor; - sau datele sunt considerate ca fiind "închiriate" pe perioada proiectului și se calculează costul, considerând perioada de amortizare de 3 ani. Bazele de date/cunoștințe create până la începerea proiectului și care sunt accesibile gratis nu constituie contribuție în natură.
Folosirea terenului	<ul style="list-style-type: none"> - Dacă terenul este administrat sau donat pentru activitățile din proiect, pentru o perioadă care este suficientă pentru a atinge pe deplin rezultatele planificate și impactul, se poate indica prețul total al terenului, dovedit cu documente oficiale (departamentul de statistica, cadastru, carte funciară, contract de vânzare-cumpărare etc.). - Dacă terenul este dat sau împrumutat pentru activitățile de proiect numai pe durata proiectului, se utilizează prețul oficial de chirie lunară înmulțit cu numărul lunilor. Calcularea prețului trebuie să fie susținută de un document oficial și/sau contractul de închiriere.
Folosirea construcțiilor/clădirilor	<ul style="list-style-type: none"> - Dacă construcția/clădirea este administrată sau donată pentru activitățile din proiect, pe o perioadă care este suficientă pentru a atinge pe deplin rezultatele planificate și impactul, și va rămâne în proprietatea ONG-ului, se poate indica prețul total al clădirii, cu documentele oficiale dovedind prețul (carte funciară, cadastru, contract de vânzare-cumpărare, etc.) sau un document semnat de proprietar/donator. - Dacă construcția/clădirea este dată sau împrumutată pentru activitățile din proiect numai pe durata proiectului, se utilizează prețul oficial de chirie lunară înmulțit cu numărul lunilor. Calcularea prețului trebuie să fie susținută de un document oficial și/sau contractul de închiriere.
Folosirea unui vehicul	<p>Dacă vehiculul (privat sau al ONG-ului) este împrumutat pentru nevoile proiectului se poate folosi fie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - un cost mediu pe lună sau zile al prețului oficial de închiriere a unei mașini (specific pentru localitatea respectivă) înmulțit cu zilele/lunile utilizate. - costul de amortizare, care în cazul unui vehicul împrumutat, se calculează astfel: se scade costul combustibilului/km din rata oficială ONU care se acordă/km pentru transport cu mașina personală în Moldova, și se multiplică valoarea obținută cu numărul aproximativ de km conduși în cadrul proiectului.

	<p>-În cazul în care și combustibilul este contribuție în natură (nu este finanțat de SGP sau alți parteneri și nu este prezentat nici un bon), folosiți costul total al cursului oficial ONU utilizat pentru transportul cu mașina personală, multiplicat cu numărul aproximativ de km conduși în cadrul proiectului.</p>
Voluntari	<p>Contribuția voluntarilor se calculează pe zi sau pe lună prin completarea unor formulare și liste de prezență pentru voluntari. Se va folosi una dintre următoarele modalități:</p> <ul style="list-style-type: none"> - munca voluntară calculată pe baza ratei oficiale pentru astfel de lucrări, dacă o astfel de rată este disponibilă; - o rată medie/zi convenabilă, folosită în țară sau regiune ; - salariul lunar mediu pe economie (împărțit la 22 și multiplicat cu numărul zilelor lucrate).